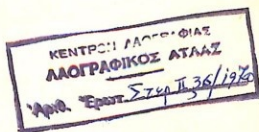

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΑΙ.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-12-69 / 31-1-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... Κορώνεια...
(παλαιότερον ὄνομα: Καταμιντή, Ἐπαρχίας Βοιωτίας,
Νομοῦ Λεβαδείας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γούλας
Κωνσταντῖνος... ἐπάγγελμα Διδασκαλός..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... Κορώνεια Λεβαδείας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5 ἔτη.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰωάννης Ρούτσι..
δῶ Νικολάου.....
ἡλικία 58... γραμματικαὶ γνώσεις 37 ἀνωκλή..
σπουδ.... τόπος καταγωγῆς Κορώνεια..
Λεβαδείας..
Ἡμερομηνία 14/11..

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; Ὁλοκλήρη ἡ περιοχή τοῦ χωριῶν..
ἔκτο ὅλοσ. βοσκῆς τῶν ποιμνίων..
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα;ν.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνήκον εἰς τὴν κοινότητα τοῦ χωριῶν..
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του;ἡ περιουσία διανεμήσεται ὅσοι..
τοῦ πατρὸς, εἰς τὰ τέκνα τοῦ πατρὸς ἀποκαταλείναι αὐτὸς..

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

ἀσχολεῖνται συγχρόνως μετ' ἑν γεωργίαν καὶ ἐν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

ἀσχολεῖνται καὶ μετ' ἑν γεωργίαν.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

ὁρμίζοντο ἐν εἰσὶν αἱ ἄτομα.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)

ἐμμετάτοι

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλάνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἐλάμβανον ἐροικασίαν ὁρμίζου. Ἀμείβοντο.

ἀπὸ ἐν τῷ χωρίῳ. ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

ἡ ἀμοιβὴ ἐν αὐτῷ εἰς ἄρα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

ἐμμετανοῦν εἰς ἄλλο χωρίον τῶν

κρίων βασιλείας καὶ ἀνεύρεσιν ἐργασίας.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ;

ναί ἢ ὡς τεχνῖται

κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-

ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ἐμμετανοῦν εἰς κτή-

μαί, κτίσται, ἐμποροί.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Τὸ χωράφιο ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων), με καῦσιν, ἐπὶ παραχώμας μετὰ τὸν θερισμόν αὐτὴν με καῦσιν μετὰ θάμνων.

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Χρῆσι χημικῶν λιπασμάτων ἐγένετο ἐν 1945.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐν 1952. Αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἐν 1945.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Μονοσκεύαζαν καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως.

Ἐκείνην ἐποχὴν ἐσκεύαζαν μετὰ τὰ παλαιὰ κατὰ μετὰ τὸν πόλεμον. Διὰ τὴν θέρμαν. καὶ αἰνιτικὰ τὸν πόλεμον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.

2. 5. 8.

3. 6. 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἐν 1945.

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ἐν 1945. Μηχανὴ θερισμοῦ ἐν 1945.

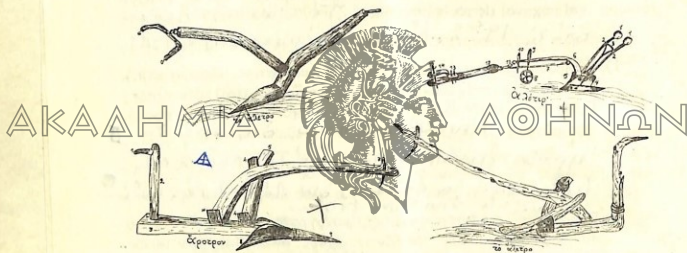
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχίων (δεματιῶν) *δὲν ὑπάρχει*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *δὲν ὑπάρχει*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τὸ ξύλινον ἀρότρον*

κατασκευάζει δὲν εἶναι γνωστὸν

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

⁽¹⁾ Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Έάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
θμησην).

- 4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς
διά τήν άροτρίασιν όλων τών ειδών τών χωραφιών ; δηλ. τών
χωματερών (λιβάδια, κήποι) καί τών πετρωδών. - Ίχνογραφή-
σατε ή φωτογραφήσατε τό έν χρήσει ύνι (ή τά έν χρήσει, έάν
είναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν έκάστου.

Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς
διά τήν άροτρίασιν όλων τών ειδών τών χωραφιών ; δηλ. τών
χωματερών (λιβάδια, κήποι) καί τών πετρωδών. - Ίχνογραφή-
σατε ή φωτογραφήσατε τό έν χρήσει ύνι (ή τά έν χρήσει, έάν
είναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν έκάστου.

- 5) Ποίον τό σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ...

- 6) Ἡτό (ή είναι) κατασκευασμένη έκ ξύλου ή σιδήρου, ...

... σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ...

- 7) Ἐργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)...

... πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος... *ζαρκί, μοσχί, οἰνῶ, βόες*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *ζαρκί, μοσχί, οἰνῶ, μοσχί, μοσχί, οἰνῶ, βόες*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μέ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Να, ἀναγκαῖος, 2 μὲν*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

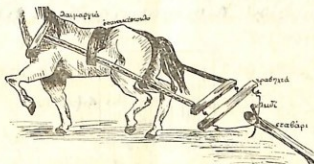
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ξυλίου, κουλλοῦρι*.....

12) Ἀπὸ πότῃ γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθειά εἰς τὸν τόπον σας.....

Ὁ κω δαιμαργιά δὲ δὲν φέρει τὴν ἐπιστάριον
δὲν φέρει τὴν ἐπιστάριον δὲν φέρει τὴν ἐπιστάριον.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

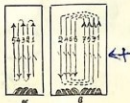
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

 ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β)

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορῆς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιάσιες, μεσθράδες κ.λ.π.);

... ὀργώνεται καὶ σπέρνεται ἀπὸ λωρίδας

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακίαν;

... ἐχωρίζετο μετὰ αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον;

... Μόνον μετὰ σκαπάνην

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑπὸ: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

... ἦσαν ἐν χρήσει καὶ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον
 ὡς καὶ ὁ ὀργὸν καὶ ὁ ὀργὸν ὀργῶντος

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Εἰς σποράς, ἐν τῷ ὅρμῳ* ...

καὶ ἀνάθεμα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... *ἐν τῷ ὅρμῳ*

καὶ κατὰ τὸν ἀνέμῳ ἀνέμορ

καὶ τὸ πλῆθος ἀνέμων, ἐν τῷ

καὶ τὸ διβόλισμα, καὶ τὸ γύρισμα

καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἴδια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

Εἰς ἐνιαυτὸν ἢ δύο ἀπὸ τῆς σποράς

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... *ἐν τῷ ὅρμῳ*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *ἴδια*

ἴδια καὶ τὸν ὅρμῳ καὶ τὸν ἀνέμῳ

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *ἢ βουκέντρον*

ἔχον ῥάβδον πρὸς μαλακίαν ἄμφοτε-
ρῶν ἐκ ἑκάστη ὁδὸς ἀπὸ τοῦ δένου
τῶν χόρτων, ριζίδων κ.τ.λ.

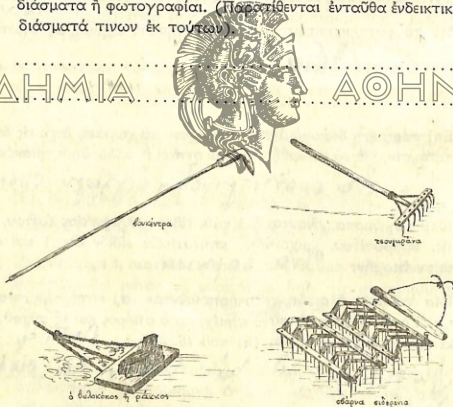
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *βιντλὸν σβάρνισης*

καὶ διβόλισμα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχέδια ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχέδια τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἔγρου ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν)

Εκ σιδηρί, ξεραιλά

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τόν ζευγολάτην (ή ζευγάν)εις τὸ ὄργωμα και πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὔτοι ὡς και αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Ὁν ἡ σπορνεία βοηθοὶ καὶ ἡ
βοηθειὰ καὶ σπορνεία

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τήν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά και ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

καὶ ἡ βοήθεια καὶ ἡ σπορνεία

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

καὶ βοήθεια καὶ ἡ σπορνεία καὶ ἡ βοήθεια καὶ ἡ σπορνεία

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ή σήμερα) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἔσπερνοντο ἡ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἡ πρασιές (βραγιές) και ἄλλως.

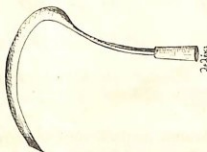
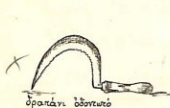
Εἰς τὴν βοήθεια καὶ ἡ σπορνεία καὶ ἡ βοήθεια καὶ ἡ σπορνεία

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα και ἰχνογράφημα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Ἐξίριον με
τὸ δρεπάνι εἶναι ἀκριβὲς ἄρσεν υἱ
πρώτον δεικνύει.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *καὶ ἐκ θερίσκου*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἤτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

χειρολαβή, ὅπως ἔχεται, ὅπως ἐλέγετο, καὶ ἐκ τῆς χειρολαβῆς ὅπως ἐλέγετο.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *Τὰ μαλὲ κινάβην δ' ῥόβλον* ...

(ῥ. δρεπανοῦ ῥόβλου)

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *Ἦτο παλαιότερον δὲ αὐτὸν ρεβιθὸν καὶ ῥόβην δ' ἐκρίζοντο ἐν χερσὶ ἀνθρώπων*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *Ἐθερίζοντο ἀνὰ ῥάβδον* ...

ῥάβδος ἐστὶν ὀπίσθιον ὄργανον

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *Ἐν τῇ ῥίζῃ τοῦ σίτου, ἐκρίζοντο*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Οἱ ῥόβλοι δ' ἐκρίζοντο*

ἐκρίζοντο καὶ ἐκρίζοντο ἐπὶ ἐδάφους καὶ χερόβολα τῶν σταχυῶν

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ...

Οἱ χεριές ἐκρίζοντο καὶ μαζί, ἐκρίζοντο ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐκρίζοντο καὶ ἀπὸ τῆς ἴδιας κατεύθυνσιν ἐκρίζοντο

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

δράγματα καὶ δόξαντα ἀγκαλιές...

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων, τόπων καὶ ποίον ; ...

ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὁ μετὰ τὴν
ἀποκοπὴν τοῦ ἡμερομίσθου
θεριστὰς δὲν ἐργάζονται πλέον καὶ

2) Πῶς ἡμεῖς οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξκοπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρέμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) ...

ὡς μερομίσθιο ἔλα ἐν εἶδει
ἀποκοπῆς με μερομίσθιο μετὰ
παροχῆς φαγητοῦ.

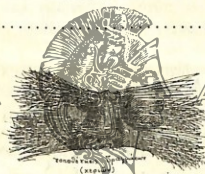
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ...

ἀποκοπῆς καὶ φαγητοῦ.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἴδιον δ' ὄρισμα, ἐδένοντο τὰ δέ-
ματια με σκοτά ἢ με ρίχα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

ἑκατοντάκις εἰς ὠρισμένον μέρος
καὶ ἐτοποθετοῦντο ἀπὸ τοῦ δέ-
ξι καὶ ἀριστεροῦ εἰς μέσην
καὶ μεταξὺν δὲ τῶν ἀγρῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲν ἐπὶ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ἐξήρασις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐσυνηθίζετο*

[illegible]

2) Πότε ἐθερίζετο ὁ στανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίες).....

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *Επί τὸν δὲ οὐρανὸν...* ...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματίων πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Εὐνέ...*

... πρὸς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν; Ὑπάρχει καθορισμένος τρόπος τοποθετήσεως; *... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...*

... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; *... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...*

... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...*

... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...
... εἰς τὸν δὲ οὐρανὸν...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἐκ περισσοτέρας γενεῶν... ἡ πρώτη...
καὶ ἡ δεύτερη... ὅταν ἡ πρώτη γενεὴ...
καὶ ἡ τρίτη...

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

ἀπὸ τοῦ ἔτους... ἡμερῶν...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματὰ λωνο...
καὶ ἡμερῶν...
καὶ ἡμερῶν...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος, πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)...

ὅταν ἀρχεῖ...
καὶ ἡμερῶν...
καὶ ἡμερῶν...

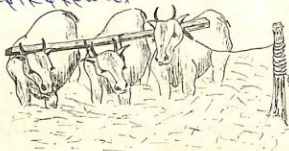
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὅταν ἀρχεῖ...
καὶ ἡμερῶν...
καὶ ἡμερῶν...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

...Τὰ δαυτὰ ἐκποδίζονται ὑποδία κλέσας...
...εἰς αἰῶνα... ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ὀκτώγωνος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερὸς,
στρουλουργὰς, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. **Με.**

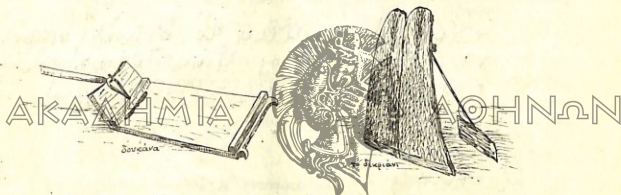
...ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...εἰς αἰῶνα... ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...
...ἡ δὲ ἀρχὴ δὲ καὶ ὁ αἰὼν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος· εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....
.....
.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

.....
.....
.....
.....

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

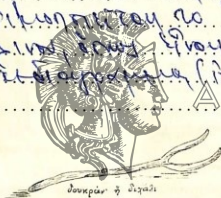
ν. 6 π. ἀρχίζει καὶ ἔως 12 π. διακόπτεται
καὶ πάλιν ἀρχίζει ἐν αὐτοῦ τῇ

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται τὸ δικούλι, δουκράνι
ἢ ξύλινον, ὅπως εἶναι τὸ παλαιόν
ὡς διὰ διχάλιον καὶ δικούλιον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

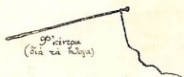
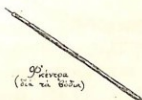
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυν ;

Οἱ γεωργοὶ χρησιμοποιοῦν
καὶ τὸ δικούλι, ὅπως εἶναι τὸ παλαιόν
ὡς διὰ διχάλιον καὶ δικούλιον.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἡ ἐν Κρήτῃ βουκέντρι, ὅπως εἶναι
καὶ αὐτὴν ὡς ἐν Κρήτῃ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἄλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *Δὲν θάφραξε ἰδίαν*
β.η. θωρακιστὴν... τὸν ἀλωνιστὴν... ἀπλ.
πλῆθος... μόνον... μὲν... ἀπλῶν... μὲν... ἀπλῶν...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) ... *Καὶ μὲν θωρακιστὴν... ἀπλῶν...*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες) οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν ... *ν.σ.α. ἐξήκοντα... ἀπλῶν... ἀπλῶν... ἀπλῶν... ἀπλῶν...*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρόν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *ἐξήκοντα... ἀπλῶν... ἀπλῶν... ἀπλῶν... ἀπλῶν...*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ... *ἐξήκοντα... ἀπλῶν... ἀπλῶν... ἀπλῶν... ἀπλῶν...*

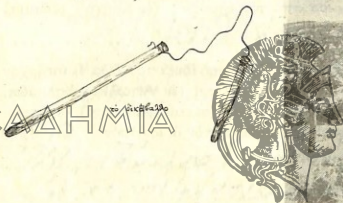
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο εἰς τὴν αὐλήν... ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐγένετο ἡ κοῦρε τοῦ μωροῦ τὸν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ρεβιθίου. —

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;... Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο μόνον ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ χωρικοῦ.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Παραθέτουμε ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἐκκεντρωμένῳ
β. ὅπως δοκίμ. ἡ κοπάνισμα ἀντιθέτῳ
ῥυθμῷ ἐν τῷ ἀποχωρισμῷ τοῦ καρποῦ.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ...

κατὰ τὸ κοπάνισμα
ἡμεῖς ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἐκκεντρωμένῳ
β. ὅπως δοκίμ. ἡ κοπάνισμα ἀντιθέτῳ
ῥυθμῷ ἐν τῷ ἀποχωρισμῷ τοῦ καρποῦ.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ἡμεῖς ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἐκκεντρωμένῳ
β. ὅπως δοκίμ. ἡ κοπάνισμα ἀντιθέτῳ
ῥυθμῷ ἐν τῷ ἀποχωρισμῷ τοῦ καρποῦ.

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται

τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ...

ἡμεῖς ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἐκκεντρωμένῳ
β. ὅπως δοκίμ. ἡ κοπάνισμα ἀντιθέτῳ
ῥυθμῷ ἐν τῷ ἀποχωρισμῷ τοῦ καρποῦ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο...

Ἰσχυρὰ εὐαὶ ἔχει ἰσχυρὰ ἐπὶ μέλει
κατέκην ἡ φωνὴ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο...
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

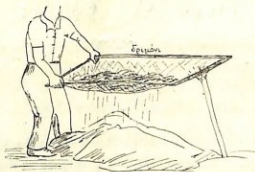
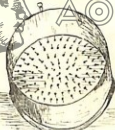
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τῶν φαριῶν γίνεται μετὰ
 κόσκινου, δριμόνι καὶ τὸ δριμόνι καὶ
 τὰ ἄκωκλα καὶ ἀκωκλάματα.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

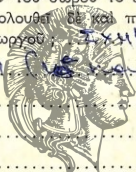
νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Σχηματίζεται σωρός
ἐν ἡ στήναι (ὡς καρπὸς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

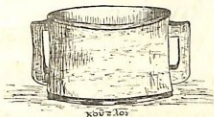
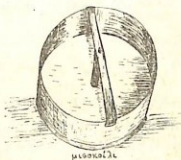
ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ἐν ἐνκερῶν ἔθιμον

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτειςμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

το ἡ ἀποδοχὴ τῶν ἐκκεντρωμένων, περὶ τῶν
μεμβρανῶν ἡ περὶ τοῦ ἐκκεντρωμένου, ἀποδοχῆς
τοῦ περὶ τῶν ἐκκεντρωμένων, ἀποδοχῆς
ἀποδοχῆς

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ... καὶ τὸ ἔχρηστο τοῦ ἀκροῦς

ηχο, το σφραγισμένο, το παλιό-
νο και το άφραγκο

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν πὸς σχετικὰς συνηθείας) ἀποθηκεύετο εἰς τὴν οἰκίαν

but at extreme narrowness of
aperture of horn.

- 29 —

κενσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποδυνάτω καὶ ἔκκευξ
 ἔκκευξ καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ
 ἔκκευξ καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ
 ἔκκευξ καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτους καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἀποδυνάτω καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ
 καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ;

Δ'. ΕΘΕΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀποδυνάτω καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ
 καὶ ἔκκευξ, ἐκκευξ καὶ ἔκκευξ

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Εἰς μέρος
 ἀνακτόνου, εἰς μέρος, εἰς μέρος, εἰς μέρος
 ἀνακτόνου, εἰς μέρος, εἰς μέρος, εἰς μέρος
 εἰς μέρος, εἰς μέρος, εἰς μέρος, εἰς μέρος

2) Πώς λέγεται η φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... *η φωτιά αυτή λέγεται μαφελόφωτο.*

β'. 1) Ποιοι βνάνπτουν τήν πυράν παριδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος :

Την πυράν κείν ανώστην παιδιά της
καταρίετο, έχη δι μέλυνον ές χαρμό.

2) Ποιος ή ποίοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; ... Οὐκ ἔστιν.
ὡς καὶ ἐπὶ κορυφῇ. Τὰ κρεῖσσιν αὐτῶν.
ἔχει, ἀπὸ τοῦ κορυφῶν μὲν τὸν αὐτὸν
ἐπὶ τὴν κορυφῇ.

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

It requires very little time to make a picture
of a scene. I have seen many pictures of
the same scene, but none so good as this. It is
a very fine picture, and I have seen many
others of the same scene, but none so good as this.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

1. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2}$ 2. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2}$ 3. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2}$ 4. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2}$ 5. $\frac{1}{2} \log \frac{1}{2}$

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

1. *Phlox subulata* - subulata
 2. *Phlox subulata* - subulata
 3. *Phlox subulata* - subulata
 4. *Phlox subulata* - subulata
 5. *Phlox subulata* - subulata
 6. *Phlox subulata* - subulata
 7. *Phlox subulata* - subulata
 8. *Phlox subulata* - subulata
 9. *Phlox subulata* - subulata
 10. *Phlox subulata* - subulata

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Τὸ ἔθιμον αὐτὸ ἀρχεῖ ἐν ὁμοίᾳ
 μέρῳ πρὸ τῆς ἀποκρινῆς, ἀλλὰ τὴν
 ἀκριβῆς αὐτὴν φέρει καὶ παλαιότερα.
 Ἐν τοῖς βουρῶν καὶ παιδαριῶν οὐκ ἔστιν.
 ὁποῦ καὶ αὐτὴ ἀρχὴ εὐχαριστίας πρὸς τὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τραγῳδί, δι' αὐτῶν.

Τὰ δ' καστάνωϊκα λοναί
δ' ἡλυσίαν ἐξυ βροαί.
Συρ' - σὺρ ἐλ ἐνταί
ἡ σὺρ ἐλ ἐνταί
ἡ σὺρ ἐλ ἐνταί
ἡ σὺρ ἐλ ἐνταί
ἡ σὺρ ἐλ ἐνταί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Απογραφικά Ολοκλήρωτοι Κοινοί/χοι Κορωνιού - Λεβαδίου
Ενημέρωση περί τούτων 1-12-69 α/φ 31-1-70 /Βηθλζ

Α.Α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) 'Ολόκληρος ή περιοχή του χωριού ήτο τόπος βοσκής των ποιμνίων
- 2) 'Ανηκον εις τους κατοίκους του χωριού
- 3) 'Η περιουσία διανέμεται υπό του πατρός, εις τά τέκνα του προς αποκατάστασιν αὐτῶν.-

Β.Ι) 'Ασχολοῦνται συγχρόνως μέ τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν

- 2) 'Ασχολοῦνται καί μέ τήν γεωργίαν

Γ.Ι) 'Εργάζοντο μέ ἐνοίκιον εἰς ἄτομα

- 2) σημισακατόροι

- 3) εἰς εἶδος

Δ.Ι) 'Εχρησιμοποίητο ἐποχικῶς ἐξ αὐτῶν. Προήρχοντο ἀπό τό χρόνον μέρος, ἦσαν ἄνδρες καί γυναῖκες, ἡ ἀμοιβή των ἦτο εἰς εἶδος.

- 6) α) 'Επήγειναν εἰς ὁλόκληρον τῶν νομόν Βοιωτίας πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας.-

β) Καί 'Επήγειναν ὡς τεχνῖται, κτίζται, ἔμποροι.

δ. Ι) Τά χωράφια ἐλιπαίνοντο μέ ζωϊκὴν κῆπρον (βοῶν καί αἰγοπροβάτων), μέ καθυσιν τῆς καλαμιᾶς μετά τόν θερισμόν ὡς καί μέ καθυσιν τῶν θάμνων.

- 2) Χρήσις χημικῶν λιπασμάτων ἐγινε τό 1945

ε. Τό σιδηροῦν ἄροτρον ἀπό τό 1932, αἱ γεωργικαί μηχαναί τό 1945.

Ι) Μονόφτερο καί δίφτερο, τό πρῶτον ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τά πεδινά κτήματα καί τό δεύτερον διὰ τά ὄρεινά. Κατασκευάζετο υπό τῶν γύφτων

- 2) 'Από τό 1945

3) Δέν ὑπάρχει μηχανή θερισμοῦ

4) Δέν ὑπάρχει

5) Δέν ὑπάρχει

στ. Ι) Τό ξύλινον ἄροτρον κατασκευάζετο υπό τῶν γεωργῶν

4) Τό ύνί τοῦ ζυλίνου ἀρότρου ἦτο καί εἶναι μιᾶς μορφῆς ~~δύων~~ τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν.

5) Ἦτο ἓνα κάθετον ζύλο πελεκημένο.....
.....-

6) Ἐκ ζύλου, ἀλλά καί σιδήρου

7) Πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ζυλοφάι.

8) α) Ἐχρησιμοποιοῦντο βόες

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί χρησιμοποιοῦνται δύ ζῶα

9) Ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός

II) Λέγεται Κουλούρι

α) Ὁργωνε ὁ ἰδιοκτήτης. Ὄταν ἀποσίαζε οὗτος ὥργωνε ἡ γυναίκα ἡ ὁ ὑπρέτης, σήμερον δέ ὥργώνει ὁ ἰδιοκτήτης.

4) Ὁργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τό σχεδιάγραμμα (β)

5) Ἐγίνετο καί γίνεται ~~ἀπὸ τῆς~~ σπορίας

Ἐχωρίζετο μέ αὐλάκια

6) Μόνον μέ ἄροτρον

7) Ἦσαν ἐν χρήσει καί εἶναι ~~ἀπὸ τῆς~~ ὁ κάθετος καί πλάγιος τρόπος τὴν σπορά, ἐγένετο τό ὄργανον ἀνάβαθα.

I) Ἐγένετο ἓνα ὄργανον κατὰ τὸν ~~ἐξ ἀπὸ τῆς~~ Φθινόπωρον, ἀνάλογα μέ τίς καιρικῆς συνθηκῆς ἐγένετο καί τό διβόλισμα, ὡς καί τό γύρισμα γιὰ νά γίνη πιό πιό μαλακό καίτό χῶμα

2) Ἴδια

3) Εἰς ἓνα χρόνον γίνεται ἀλλαγὴ σποράς

4) Ἕνα ὄργανον.

5) Ποδιά ζωσμένη εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος.

β) Ἡ βουκέτρα εἶναι τό μέσον πού καθαρίζουν οἱ γεωργοί μας τό χῶμα ἀπὸ τό ἄροτρον ὡς καί τὰ χόρτα, ριζίδια κλπ

2) Γίνεται σβάρνισμα καί διβόλισμα

γ) Σκαπάνι, τσάπα

6) Ὁλη ἡ οἰκογένεια βοηθαεῖ εἰς τό ὄργανον τοῦ χωριαφιῶ.

7) Καλλιεργοῦνται ὅπως καί τὰ δημητριακά

8) Ἐκαλλιεργοῦντο καί καλλιεργοῦνται τὰ ἀνυδρα ὡς καί τὰ ἀνυδρα (ποτιστικά)

9) Είς τό χωριό μας δέν σπέρνου γεώμηλα

1) 'Εθερίζον μέ τό δρεπάνι ὅπως ἀκριβῶς εἵναι τή πρώτην ὀδοντωτὴν

3) 'Ἦτο ὀδοντωτή

4) 'Ἡ χειρολαβή ἦτο ξύλινη, ὁ δέ σκελετός μαζί μέ τήν χειρολαβή ἐλέγετο δρεπάνι.

5) Τά κατασκεύαζεν ὁ γύψος ἢ (ὁ σιδηρουργός)

6) 'Ἦτο καί ἓνα διὰ τὰ ρεβίθια καί τῆς ρόβης ὁ θερισμός μέ τό χέρι.....-

1) 'Εθερίζοντο ἀνάλογα μέ τό ὕψος τοῦ κάθε εἴδους, περίπου 30 ἐκ.

2) Δέν ἔχουν ἰδιαίτερη ὀνομασία

3) Οἱ ἴδιοι οἱ θερισταί ἐτοποθετοῦν καί τοποθετοῦν στό ἔδαφος τὰ χειρόβολα τῶν σταχυῶν.

4) Οἱ χεριές ἐτοποθετοῦντο πολλές μαζί, συνήθως ἀνά ἑξι αἱ κεφαλα ἐτοποθετοῦντο πρὸς τήν ἴδιαν κατεύθυνσιν ὅλες.

5) 'Ελέγοντο καί λέγονται ἀγκυλιές

1) 'Εθερίζον ἄνδρες καί γυναῖκες ὁ καθείς εἰς αὐτὴν κίνησιν τῶν ἐπαγγελματιῶν θερισταί δέν ἔρχονται εἰς τὸν τόπον μας.

2) Πρὶν τὸ 1940 τὸ μεροκάματο ἦτο εἰς εἶδος μετέπειτα μέ μεροκάματο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ.

3) Δέν ἔφερον ἀπολύτως τίποτε

4) Κατὰ τήν ἡμέραν Τρίτην δέν ἐθερίζον οὔτε θερίζουν ἀπὸ συνήθειαν

5) Κατὰ τὸ θερισμόν ἐτραγουδοῦσαν διάφορα τραγούδια ἀναφερόμενα εἰς πρόσωπα καί ἐποχές τοῦ ἔτους ὅπως λ.χ. Στά καστανιώτικα βουνά ὁ Μᾶης ρίχνει τήν δροσίδα. Σιγά-σιγά τὰ κύματα νά στείλω χαιρετίσματα σταφύλια μέ τὰ χῶματα.-

6) 'Αφίνουν ἓνα μέρος τοῦ ἀγροῦ ἀθερίστον, σχηματίζουν μέ σ τάχως ἓνα σταυρόν καί τὸν τοποθετοῦν θε διάφορα μέρη τοῦ σπιτιοῦ γιὰ γιὰ διαφήμειν (φυγούρα).

1) θερίζονται καί δένονται τὸ τμήμα τοῦ ἀγροῦ πού ἐθερίσαν διότι ὑπάρχει κίνδυνος νά σηκωθῇ ἄνεμος καί νά σκορπίσῃ τίς ἀγκυλιές

2) Οἱ ἴδιοι οἱ θερισταί ἐπένοντο τὰ δεμάτια μέ σπάρτα ἢ μέ σίκαλι

3) Έσυγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος καί ἐτοποθετοῦντο ἀνά τριάδας. Ἐν συνεχείᾳ ἐφορτόνοντο εἰς κάρρα καί μεταφέροντο διὰ τό ἀλῶνισμα.-

2) Ἐσυνηθίζετο ἡ διατροφή τῶν ζῶων κατὰ τόν χειμῶνα μέ ξηρά χόρτα ὅπως σανόν τριφύλλι βίκον. Ἀφίνετο στόν ἀγρόν μετὰ τήν κοπήν διὰ νά ξηρανθῇ καί μεταφέρετο κατόπιν εἰς τήν ἀποθήκην

2) δρεπ ἀνι

3) Ἐδένοντο ὅπως τί σιτάρι

αί. I) Συγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος ὅπως λ.χ. εἰς τό ἀλῶνι. Τώρα δέ συγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένην τοποθεσίαν τοῦ χωριατικοῦ ὅπου ἔρχεται αλωνιστική μηχανή καί τὰ ἀλωνίζει.

2) Λέγεται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ δεμάτια θεμωνιά .το ποθετοῦνται ἀνά διάδα μέ τούς στάχους πρὸς τὰ μέσα.

3) Ὑπῆρχον μόνον ἀλῶνια μέ ἄλογα.-

4) Κατασκευάζετο ἔξω ἀπό τό χωριό εἰς θέσιν ὀνομαζόμενη στό χωριό μας ἀλῶνια.

5) Ἀνῆκεν εἰς ~~περίληψη~~ περισσοτέρας οἰκογενείας ἢ χρησις τοῦ ἐγένετο μέ σειράν ὅταν ἡ πρώτη τελεῖνε τό ρίχνισμα.

6) Ἀρχίζει ἀπό τό τέλος τοῦ Ιανουαρίου μέχρι Αὐγούστου.

7) Στραμμένη μέ χῶμα . Ἀπὸ κατωτέρω ἀρκετά ἀφίετο καί στεγνύ-

νη κατὰ καλὸ ὥστε νά μὴν ἀγιάσῃ πλέον χῶμα καί χαλίκια.

8) Ὁ κατάνεφερ ἀνωτέρω τό ἀλῶνι ἐβρέχετο ἀρκετά καί ἀπὸ στεγνύνε.....

9) Ἡ προετομασία τοῦ ἀλωνισμοῦ ἐγένετο τό βραδύκι ὅταν πλέον ὁ πρῶτος πού ὥλωνιζε ἐτελεῖνε καὶ τίχησε τούς στάχους.

10) Τὰ δεμάτια ἐτοποθετοῦντο ὀρθία μέσα στό ἀλῶνι τὰ δέ ἄλογα δεμένα ἀπὸ ἓνα στύλο εὐρισκόμενα στό κέντρο τοῦ ἀλωνισμοῦ περιεφέροντο.

11) α) Μέ αλογα ἐγένετο τό ἀλῶνισμα τὰ ὅποια περιεστρέφοντο κυκλικῶς πότε νάκόβονται ὅλα τὰ στάχια. Ὁ ἀλωνιστής δέν τὰ ἐκτυποῦσε νά γυρίζουν γρήγορα.-

β) Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει μέ τήν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου, ἐτελεῖνε δέ αὐθημερόν.

12) Χρησιμοποιεῖται τό δικούλι δουκράνι ξύλινον ὅπως εἶναι τό κατωτέρω σχεδιάγραμμα (ιχνογράφημα).

13) Ὁ γεωργός ἐρχόμενος γύρω εἰς τό ἀλῶνι ἐμάζεψε τούς στάχους πού δέν εἶχαν κοπεῖ καί τούς ἐρυχνε στόν κύκλο.

14) Δέν ὑπῆρχε βουκέντρι ἀλλά ~~χρησ~~ μία πρόχειρη βέργα.

1) Δέν ὑπῆρχε ἰδιαίτερη ὀνομασία τοῦ ἀλωνισμοῦ. Ἀλωνίζοντο μόνον μία στρώση τήν ἡμέρα.

16) Κοινὴ ὀνομασία (σιτάρι)

17) Οἱ ἀλωνισταί ἐλέγοντο βαλμάδες, εἰδικοί ἀλωνισταί, ἀναλάμβανον τό ἀλῶνισμα τοῦ σιταριοῦ.

18)

18) 'Εγένετο παπάκιμα κοπάνισμα ώρισμένων σταχών διά τήν κατασκεμήν ἄρτον ἕως τό ἁλώνισμα.

19) 'Ο κόπανος κατασκευάζεται από ὁποιοδήποτε ξύλον.

20) Τό κοπάνισμα ἐγένετο εἰς τήν αὐλήν ἐγένετο ἡ χρῆσις του κῶανου διά τήν φακήν καί ρεβύθια.

Τό κοπάνισμα ἐγένετο μόνον από τά μέλη της οἰκογενείας.

21) Οἱ στάχυς ἐτοποθετοῦντο εἰς τό ἔδαφος ἐκοπανίζοντο 30 ἕως 40 κιλά .Τό κοπάνισμα ἀπέβλεπεν μόνον εἰς τόν ἀποχωρισμόν τοῦ καρποῦ .

22) Κατά τό κοπάνισμα δέν ἐλέγοντο τραγούδια διότι ἦτο κουραστική δουλειά καί ἐκουράζοντο.

23) Χρῆσις ἁλωνιστικῆς μηχανῆς ἐγένετο τό 1925 τήν ἐπρομηθεύθη πρό σπον ἐλειτουργοῦσε δέ μέ κάρβουνο.

1) Οἱ ἁλωνισμένοι στάχυες ἐλέγοντο λειῶμα ἐμαζεύετο δέ μέ τό δικοῦλι καί ἐλιχνίζετο μέ τό φτιάρι ὅπως εἶναι τά κατωτέρω δεικνυιάν καί φινάρι.-

2) Τό ἀνέμισμα ἐγένετο μέ τό δικοῦλι καί φτιάρι ὅπως τό παρακάτω 'Ιχνογράφημα(θρινάκι).

3) Λιχνᾶ ἄνδρας καί γυναῖκα, δέν ὑπάρχει εἰδικός λιχνιατής ἐπ'ἀμοιβῇ.

4) Τά χονδρά στάχυς λέγονται βροῦλι. Ἀποχωρίζονται μέ τό δικοῦλι

γίνεται πάλι λίνισμα πρὸς τελικόν ἀποχωρισμὸν από τό σιτάρι.

5) Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ γίνεται πρὸς τὸ κῶακιο θεωροῦν καί πόδιον καί τὸ κατωτέρω 'Ιχνογράφηματο.-

7) Σχηματίζεται σωρὸς μέ τό φτιάρι (ο καρπός)

8) Δέν ἐπικρατῇ ἔθιμον.

γ 1) 'Εκανονίζετο ἡ ἀμοιβή τοῦ ἁλωνιστοῦ μέ τό καντάρ ἢ μέ ἓνα τενεκέ κέ ἀναλόγως τά ζῶα πού χρησιμοποίησε κατά τό ἁλώνισμα.

3) Κατεβάλλοντο τό παπαδάτικο, τό ἀγροφυλάκιατικο, τό γυφάτικο καί τό ἁλωντάτικο.

3) 'Αποθηκεύετο εἰς τήν οἰκίαν μέσα εἰς σάκκους καθὼς καί σέ ἀμπάρια ξύλινα.

4) 'Αποθηκεύετο ας ἀχυρῶνα ἐντός τοῦ ἀπροῦμαζεύετο εἰς μεγάλους σάκκους καί ἀμαζάζοντο οἱ σάκκοι εἰς τόν ἀχυρῶνα.

5) 'Αλωνίζετο ξεχωριστά ὁ καλύτερος στάχυς τοῦ ἀγροῦ.

I α) Λαμβάνει χώραν κατά τίς ἀποκρίες

εἰς μέρος ἀνοι-τόν ,εἰς μέρος δηλ. πού δέν ὑπάρχει κίνδυνος πυρκαϊᾶς

'Ανάβεται τό βράδυ μόλις δύσει ὁ ἥλιος μέχρι πρὸς τῆς αλλῆς ἡμέρας.

'Η φωτιάαυτή λέγεται καρπαβάλλι.

β I/ Τήν πυράν τήν ἀνάπτουν παιδιὰ ἡλικιωμένα, ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ.

2) Όλα οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ. Τά κλέπτουν από ὅποιον τάχει, ἀλλά τά μαζεύουν μόνον τους καί τά ἀνάβουν φωτιά.

3) Ἡ συγκεντρώσις εἰς τήν φωτιάν γίνεται ὅταν ἴδω ὅν τήν φωτιά ἀμέσως τρέχουν καί μαζεύονται ὅλοι γύρω κλπ καί βεβαίως.....

γ I/ Διάφορα τραγούδια καὶ ~~καμπήα~~ χοροί

2) Γίνονται παιχνίδια πάνω από τή πυρά, γύρω - γύρω δέ στήνεται ὁ χορός
μέ γέλια καί ξεφαντώματα.

5) Τό ξθιμον αὐτό ἀρχίζει ἕνα δεκαήμερο πρό τῶν ἀπόκρεων ὅλες τίς
ἡμέρες αὐτές γίνεται ~~κμακκκ~~ σωστό πανηγύρι. Συνεχίζεται ἕως τήν καθα-
ράν δευτέραν ἀπό κεῖ καί πέρα σταματάει πλέον. -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ